

ΙΣΤΟΡΙΚΑ ΑΝΕΚΔΟΤΑ

ΠΩΣ ΠΗΡΑΝ ΤΗΝ ΚΕΦΑΛΛΗΝΙΑΝ ΟΙ ΙΣΠΑΝΟΙ ΚΑΙ ΟΙ ΕΝΕΤΟΙ

Οί 'Ισπανοί και οί 'Ενετοί κατά τής Κεφαλληνίας. Ο περίφημος Γονθάλος δέ Κόρδοβα. Η ήρωική αντίστασις τών Τούρκων. Η απάντησις τού Χισδάφ. Οί «λύκοι». Τα δώρα τής 'Ενετίας και ο Γονθάλος.

Ο γλαφυρός 'Ισπανός συγγραφές Κιντάνα, έγραψε, κατά μίμνησιν τού Πλουταρχου τούς «βίους τών 'Ισπανών έπιφανών», Μέσα εις τού συγγραμμά αυτό και ιδίως εις τόν βίον τού 'Ισπανού ήρωος Γονθάλου, εϋρίσκομεν ένα κομμάτι έλληνικής ιστορίας. μιá περιπέτεια τής Κεφαλληνίας.

Τού Γονθάλου αυτού, τá πολεμικά κατορθώματα έγέμισαν τόν κόσμο από ρωμαντικά μυθιστορήματα, ποιήσεις, ανέκδοτα και μύθους.

Ήταν ο ιπποτικός έλευθερωτής τής ποιητικής Γρανάδας, κατόπιν αϋτού ήπλάξαζε τήν Νεάπολι, ξαναγύρισε στήν αλλη τής Καστίλης, όπου τού κάμανε θερμή ή υποδοχή, "Εμεινε δυό χρόνια ήνυχος και επειδή άναστατάθηκε ή 'Ιταλία, άπεράσισαν να τόν στείλουν πάλιν, εκεί πέρα, με στρατό.

Ξεκίνησε λοιπόν από τή Μαλάγα ένας στόλος από εξήντα πλοία, με πέντε χιλιάδες πεζούς και εξακόσιους καβαλλαρέους, και επί κεφαλής τόν Γονθάλον δέ Κόρδοβα διά τήν 'Ιταλίαν. Μαζί του ειχε τόν άνωθεν τής 'Ισπανικής νεότητος, και τής εϋγενείας γιατί τού όνομα τού άρχηγού, ειχε ένδοξοίστε λαό και άριστοκρατία.

Μαζί με τούς άλλους ειχε και τόν Διέγον-Γαρθία δέ Παρέδες, περιβόητον γιά τήν τόλμη του, και τήν ήγάκλειο τή δύναμή του.

Ο στόλος ξεκίνησε τόν 'Ιούλιο τού 1500 και έφτασε στήν Σικελία.

Ο Κιντάνας λέγει, ότι από τήν άρχή δέν εϋφάν ποίος ο σκοπός τής έκστρατείας αυτής. "Αμα εϋθανσαν εις τήν Μεσοήννην, ένώθησαν με τόν 'Ενετικό στόλο, που τόν διοικούσε ο Μπενίτο Πέσοαρο και έτοιμάζοντο να χτυπήσουν τούς Τούρκους, οι όποιοι κατελάμβανον τás εις τής έλληνικής τής θάλασσης κτήσεις τής 'Ενετίας.

Οί Τούρκοι είχαν καταλάβει άρκετά 'Ελληνικά νησιά, "Αμα όμως ο Τουρκικός στόλος, εις τήν ήνωμένο στόλο τών 'Ισπανών και τών 'Ενετών, έφωγε γιά τήν Κωνσταντινούπολι.

Οί σύμμαχοι εϋθανσαν στή Ζάκυνθο, και εκείθεν τράβηξαν γιά τή Κεφαλληνία που μόλις προόλγιον οί Τούρκοι, τήν ειχαν άποσπάσει από τήν Δελοποιία τήν 'Ενετική.—'Αποβίβάσθηκε ο στρατός και πολιορκήθηκε άμέσως τού φρουρίου τού 'Αγίου Γεωργίου που ήταν ή Τουρκική φρουρά.

Πριν άρχισει ή επίθεσις ο Γονθάλος τούς παρήγγειλε :

— "Οί παλαίμαχοι 'Ισπανοί, που νίκησαν και διώξαν τούς Μανριτανούς, ήλθαν προς βοήθειαν τών 'Ενετών. "Αν οι πολιορκουμένοι παραδώσουν τού φρουρίου έχουν τόν λόγο τής τιμής μου ότι θα φύγουν οσοι και γεροί με όλες τής τιμές. "Αν αντίσταθούν όμως κανείς δέν θα γλυτώσει".

— "Σάς εϋχαριστούμε, Χριστιανοί, άπήντησον ο 'Αλβανός Χισδάφ, που ήταν διοικητής τού φρουρίου, που μας δίνετε τήν εϋκαιρία να δοξαστούμε" και θα δείξουμε εις αν νικήσουμε και ζήσουμε, ειτε αν, γενναίως πολεμάμε, σκετασθούμε, τήν άφοσίωσί μας στόν Σουλτάνο μας τόν Βαγιαζίτ, και κύριό μας... Αί φοβήρες σας, δέν μας τρομάζουν. "Η ειμαρμένη έγγραψε τού τέλος τής ζωής τού καθενός, στού μέρτωλό του. Να πτεε και στόν στρατηγό σας, ότι κάθε στρατιώτης μου έχει εϋστά τόζα και εϋστά χιλιάδες βέλη, γιά να έκδικηθή τόν θάνατό του, αν δέν μπορέσουμε ν' αντίστασθουμε στήν όρημά σας".

"Αμα ειπε αυτό ειπε να τού φέρουν ένα γερό τόζο, με μιá επιχρυσωμένη φαρέτρα, γεμάτη βέλη, και τού έδωσε στούς άπεσταλεμένους να τού έγχειρισουν εις τόν Γονθάλον.

Τού φρουρίου αντίσταθήκε παλληκαρισία. Οί κλεισμένοι έκεί μέσα Τούρκοι ήσαν όλοι εξακόσιοι, όλοι έμπεροπόλεμοι και θηριόφνχοι. Τού κάστρο ήταν καλά εϋφοδιασμένο και ήταν και άπόρθητο, γιατί ήσαν άπάνω ο' ένα βράχο τραχύ, δυοανάβατον.

Τού βαρύ ενετικό πυροβολικό τού χτυπούσε άκατάπανστα, αλλά οι πολιορκουμένοι τήν νύχτα έπεσκέυαζαν τά οήγματα. "Η επίθεσις και ή άμυνα γινόντουσαν με λύσσα. Τόσα πολλά ήσαν τού βέλη που εκπορεύόντουσαν, που όλη ή πεδιάς τριγύρω, τα μονοπάτια και ή κόγχες τού βουνού είχαν γεμίσει. Τά βέλη τών Τούρκων ήσαν και όπλητρησιόμνα. "Η παραμικρά άμυχή έφωγε τόν θάνατο. "Αλλά έκτός από αυτό, οί Τούρκοι είχαν και και σιδερένιες μηχανές, που είχαν ένα πλήθος από άρπαγες σιδερένιες, τás όποιες τού συγγράματα τής έποχής έκείνης τás όνομάζον «λύκος» (lobos), διά τών όποιων άρπαζαν τούς στρατιώτας από τά λουριά τους, τούς ύψωναν και έπειτα τούς άφινανε να πέσουν από ύψηλά και να συντριφούνε κάτω, ή τούς τραβούσαν μέσα ώς τού τείχος και εκεί τούς σκότωναν ή τούς κρατούσαν αιχμαλώτους.

Από μιá από τής μηχανές αυτές πιάστηκε και ο Διέγος Γαρθίας δέ Παρέδες, που τόν βλέπαν να σύρειται άπάνω εις τού φρούριο και να παλαίη με τή μηχανή και να γαντζώνεται από αυτήν γιά να μην πέρκατω και γενή κομμάτια. Οί Τούρκοι τότε τόν έσυραν

άπάνω εις τού φρούριο. Τότε ο στρατός από κάτω τόν ειδε να παλαίη με τόση άνδρεία, ποι οί Τούρκοι εις τού τέλος δέν τόν σκότωσαν, αλλά τόν κρατήσαν αιχμάλωτο, έλπίζοντες δι' αυτό να επιτύχουν καλλιτέρους όρους, αν τώφεργε ή τόχη τού πόλεμου να παραδοθούν.

"Ετοι, με τήν λύσσα αυτή εξακολουθούσε ή πολιορκία... Οί Τούρκοι κάμανε συχνάς έξόδους, που δέν άφηναν τούς πολιορκητάς να ηυχάζουν. Σε μιάν από τás έξόδους αυτάς, αν δέν ξυπνούσε τρωχιάς από ένα δειγριο ο Γονθάλος, ώστε να προλάβη και προετοιμάση τήν ήπερώσει και τήν άπόκρυσσι, ή καταστοφική θα ήταν άνυπολόγιστος και αι ζήμια πολύ μεγάλα.

"Εβαλεν άμέσως εις ένεργειαν τού πυροβολικού, τού όποιου, τά βήματα εϋθανον μακρότερα από τά τόζα, και έτσι συνεκράτισε τούς 'Οθωμανούς.

"Επειτα διέταζε να σκάψουν, κατά διαφόρους διευθύνσεις, κάτω από τού τείχος ύπονόμους, τήν μέθοδο τών όποιων, προόλγιον ειχε ανακαλύψει ο Πέτρος Ναβέρρος και ν' ετοιμάσει γενική έφοδος κατά τού τείχους.

Σείστηκε ο τόπος από τás ύπονόμους. "Αν δέ και άνοιξαν μεγάλα οήγματα, οί Τούρκοι τά έπισκεύασαν τόσο γρήγορα και τόσο καλά, ώστε τού φρουρίου πάλιν, ήσαν τού ίδιο.

Οί 'Ισπανοί τότε ώρμησαν με τής μεγάλες σκάλες τής «άλώσεως» να εισπδήσουν μέσα εις τού κάστρο, αλλά οι Τούρκοι τούς ήποδέχθηκαν με τέτοιον κατακλυσμό λίθων, βελών, πυρός εξακοντιζόμενου, βρασμένου λαδιού, ζεσούς πύσσης, και θείου άναμμένου, που τούς έδεκχάσαν, τασκιασ τás κλίμακας, τούς κατακρήνυσαν και κατακομμάτισαν και όσους προσβόσαν ν' αναβούν επάνω.

Τότε ο Γονθάλος, διέταζε τού στρατό του, να ύποχωρήσει. "Ανέλαβαν τότε τήν επίθεσι οί 'Ενετοί, αλλά πάθαν τά ίδια και χειρότερα.

Οί 'Ισπανοί τού πήραν κατάκαρδα. Να σαρωθούν αυτοί, που διώξαν τούς Μανρόους, από τή 'Ισπανία, και τούς Γάλλους από τή Νεάπολι ! Και από ποίους ; από μιá χούφτα Τούρκους, που έως τώρα ούτε τούς λογαρίαζαν, που τούς θεωρούσαν βαρβάρους και άστοιχείωτους από έποψη πολεμική !

Πενήντα ήμέρες πέρασαν από τότε που άρχισε ή πολιορκία. Ο Γονθάλος άρχισε να έννοιει ότι αυτό ήγη τήν όζα του, και διαμαρώνει τα παλά τόν κατορθώματα. "Εκαμε πολεμικά συμβούλια, κάλεσε και τόν 'Ενετό Ναύαρχο Πέσοαρο, και άποφάσισαν να γινή γενική, και τού φρουρίου, έφοδος ταυτοχρόνως με τούς ύπονόμους, τά πυροβολικά και τόν στρατόν και τών δυό συμμαχών. "Ενεψύχωσαν τόν στρατό, έτοιμάσθηκαν τά πάντα και έδόθη τού σμειών.

Τέτιο κακό έγεινε από τών κανονιών τούς βρόντους, τών ύπονόμων τás εκρήξεις και τούς άλλαγμαούς τών στρατιωτιών, που καθώς γράφει ένας έλληνας μοναχός :

— "Η νήσος εϋφαινετο ως καταποντιζόμενη, ύπο τρομακτικην βρήνη".

Οί Τούρκοι πολεμούσαν ήρωικά, άπεγνωσμένα. "Υπέκυψαν όμως στού πλήθος τών εφομηόσεων και στούς νέους των έχθρούς, τά κανόνια και τούς ύπονόμους.

"Επειτα από μακρή αντίστασι, πρώτοι οί 'Ισπανοί και έπειτα οί 'Ενετοί εισώρμησαν στού τείχος,

"Ο Χισδάφ εκράτισε τόν λόγο του. Αυτός και τριακόσιοι από τούς στρατιώτας του, σκευάθηκαν πολεμώντες με λύσσα και με άγριοτητα, ως τήν τελευταία τους πνοή.

Συνελλήφθησαν μόνον όγδοήκοντα Τούρκοι, που έξηντλημένοι από τούς κόπους και από τά τραύματα, πεομένοι, δέν μπορούσαν να πολεμήσουν και να σκοτωθούν, οάν τούς συναδέλφους των.

Μετά τήν άλωσιον, ο Γονθάλος, ο «μέγας άρχηγός», ως ειχε όνομασθή, έμεινε λίγην καιρόν έκεί, άποκλεισθείς από κατοικαρία, και έπειτα έφωγε διά τás Συρακούσας, άφής τού νησι εις τούς συμαχούς του.

"Εκεί ή Δημοκρατία τής 'Ενετίας, από εϋγνωμοσύνη, γιά τής ήπηρεσίες του, τού έστειλε τού διπλωμα τού «εϋγενούς 'Ενετού» και μεγαλοπρεπή δώρα και κομήματα, από καταγεγραμμένον άργυρο, οισύρας ικτιδίων και ύψάσματα χρυσοϋφάντα και μεταξωτά.

Και τ' αρχάς δέν τά έδέχθη. "Επειδή όμως έπέμενεν ο 'Ενετός πρόσβος τού πήρε και τά έστειλε στόν Βασιλέα του, κρατήσαν μόνον τού διπλωμα τής εϋγενείας.

— "Αρκοίμαι μόνον εις τήν εϋγένειαν, έλεγε. Δώρα όλοι μπορούνε να προσφέρουν, εϋγένειαν όμως κανείς !... Και έπειτα τά δώρα κλέβονται ή χάνονται, ή εϋγένεια όμως μένει..."

Ο 'Ιστορικός

